

Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2011

Med henblik på at vurdere udviklingen i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet er der fra Rigspolitiet indhentet oplysninger om samtlige tilfælde, hvor et barn under 18 år i 2011 er sigtet eller mistænkt for at have begået en straffelovsovertrædelse.¹

Tælleenheden i statistikken er lovovertrædelser og ikke personer. Dvs. at hver gang, et barn eller en ung mistænkes eller sigtes for at have begået en straffelovsovertrædelse, sker der en registrering.

Det bemærkes, at den kategorisering af kriminalitetens art, Rigspolitiet anvender, er en smule anderledes og generelt bredere end den, Danmarks Statistik anvender. Det skal bemærkes endvidere, at oplysninger om tyveri/brugstyveri af cykel og knallert m.v. ikke indgår i statistikken, der som nævnt alene omfatter straffelovskriminalitet.

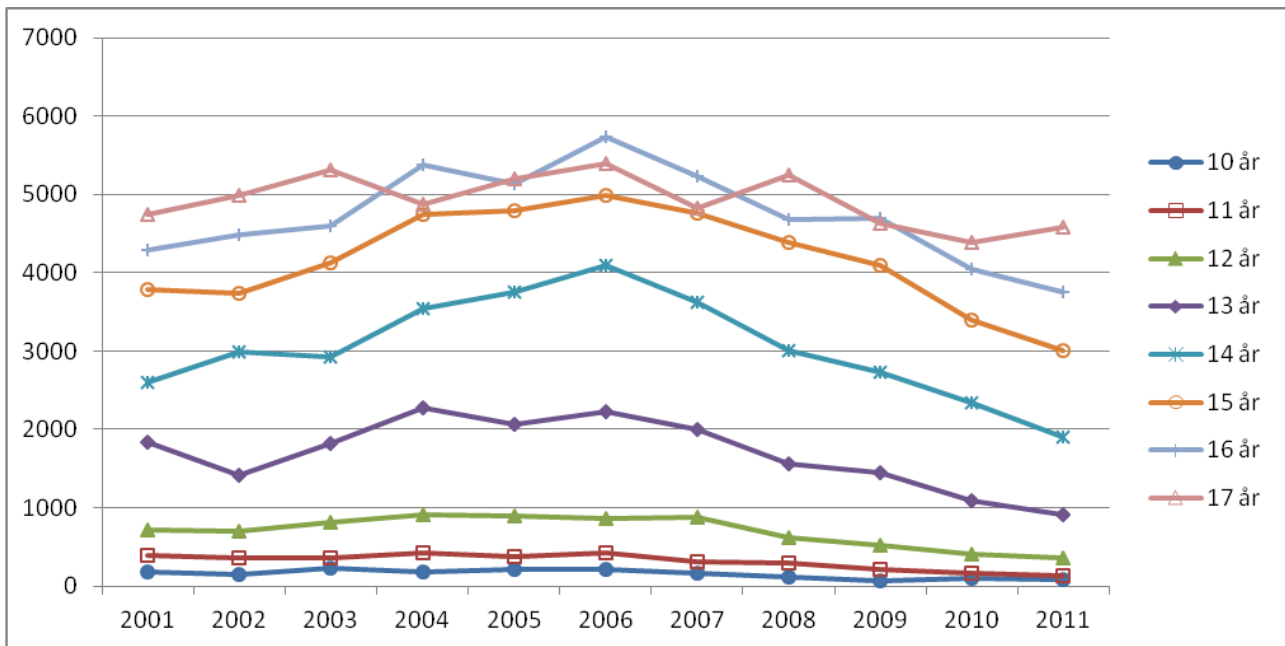
Den generelle udvikling

Det ses af figur 1, at med undtagelse af de 17-årige har der for alle øvrige aldersgrupper været et ret konstant fald i antallet af mistanker eller sigtelser i de seneste år. Denne udvikling er mere markant for de yngste end for de ældre. Mens antallet af mistanker/sigtelser mod 10-14-årige er faldet til under det halve fra 2006 til 2011, drejer det sig om et fald i antal sigtelser mod 15-årige på 40 pct. og mod de 16-årige på 34 pct. For de 17-årige er der – på trods af en vækst i antallet af sigtelser på 4 pct. fra 2010 til 2011 – også tale om et fald siden 2006. Det er på i alt 15 pct.

Vurderet over hele den undersøgte periode var der i 2011 for alle aldersklasser færre mistanker/sigtelser end i 2001. Mindskningen er samlet set på 21 pct.

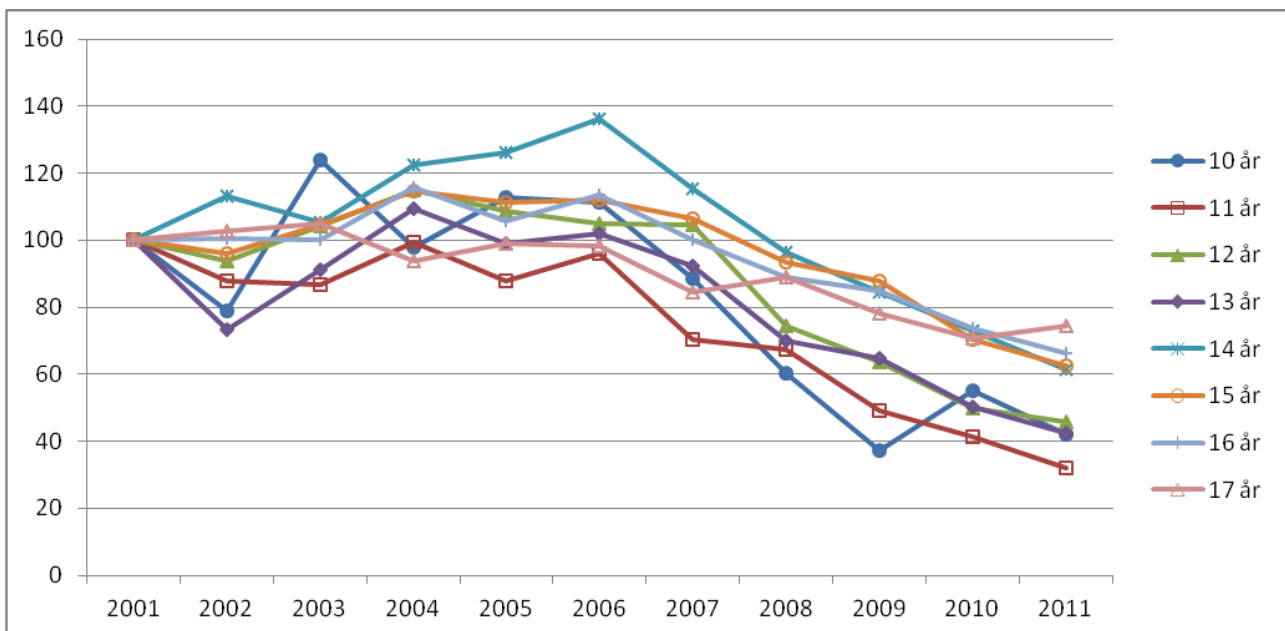
¹ Begrebet 'mistanke' anvendes her for de sager, der omfatter personer under den kriminelle lavalder. Det er ikke et begreb, der anvendes af politiet.

Figur 1. Udviklingen i antal forhold, hvor børn er mistænkt, samt antal sigtelser mod børn og unge over den kriminelle lavalder, 2001-2011.

Samtidig med faldet i mistanker/sigtelser er der sket ændringer i aldersklassernes størrelse, idet der især for de ældre aldersklasser har været en vækst. Med henblik på bedre at kunne vurdere udviklingen og at tage ændringer i fødselsårgangenes størrelse med i betragtning er udviklingen i figur 2 anskuet ved indeksskurver og pr. 1000 i aldersgrupperne.

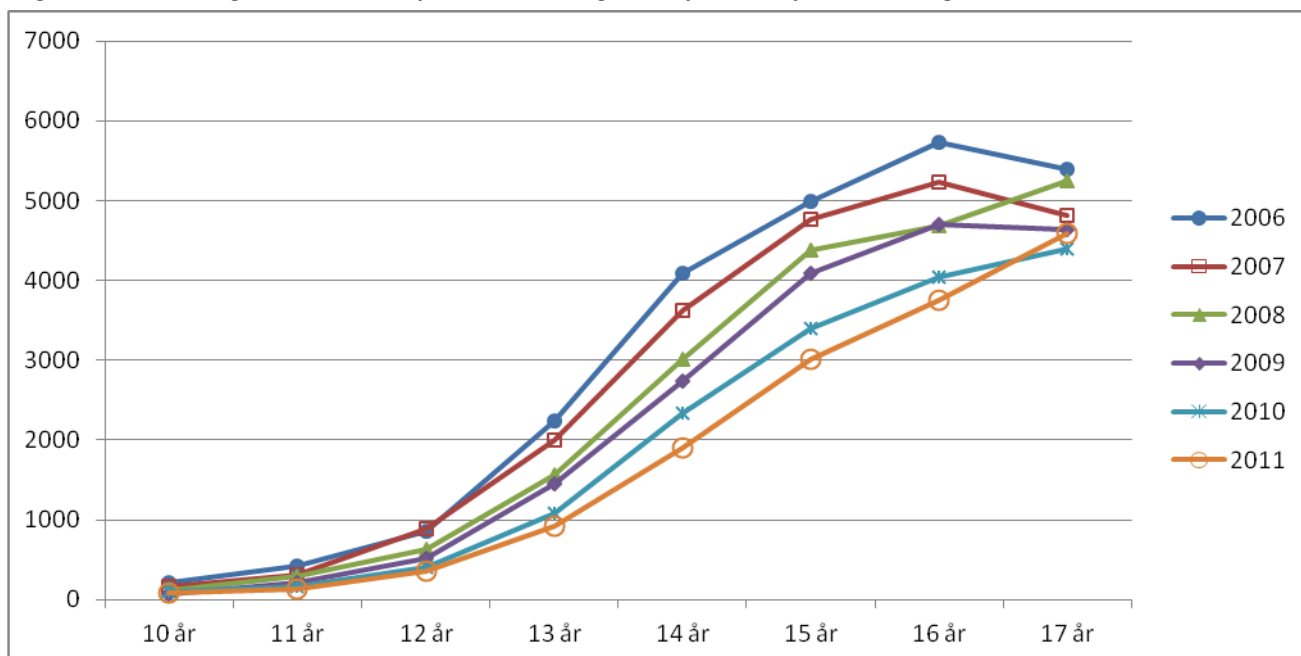
Figur 2. Udviklingen i antal forhold, hvor børn er mistænkt, samt antal sigtelser mod børn og unge over den kriminelle lavalder pr. 1000 i aldersgruppen, 2001-2011. Indeks 2001=100.

Figur 2 viser, at udviklingen frem til 2006 er forholdsvis stabil for de fleste aldersgrupper, dog med undtagelse af de 14-årige, hvor der er sket en vækst på 36 pct. Efter 2006 sker der for alle aldersklasser et fald. Når hensyn tages til årgangenes størrelse bliver denne på 55 pct. for de 14-årige, 44 pct. for de 15-årige, 42 pct. for de 16-årige og 24 pct. for de 17-årige. For de yngre aldersklasser er der fortsat tale om mere end en halvering i antallet af mistanker.

Forholdet mellem aldersklassernes kriminalitet kan også illustreres, som det er gjort i figur 3. Figuren viser tydeligt, hvordan antallet af mistanker/sigtelser vokser med alderen. I begyndelsen af perioden bremser stigningen i antallet af sigtelser ved det 16. år, således at der er færre sigtelser mod 17-årige end mod 16-årige. Med mindskningen i antallet af mistanker/sigtelser synes denne tendens at blive mindre, og i 2011 var der betydelig færre sigtelser mod 16-årige end mod 17-årige.

Figur 3. Udviklingen i antallet af mistanker/sigtelser fordelt efter alder og år, 2006-2011.

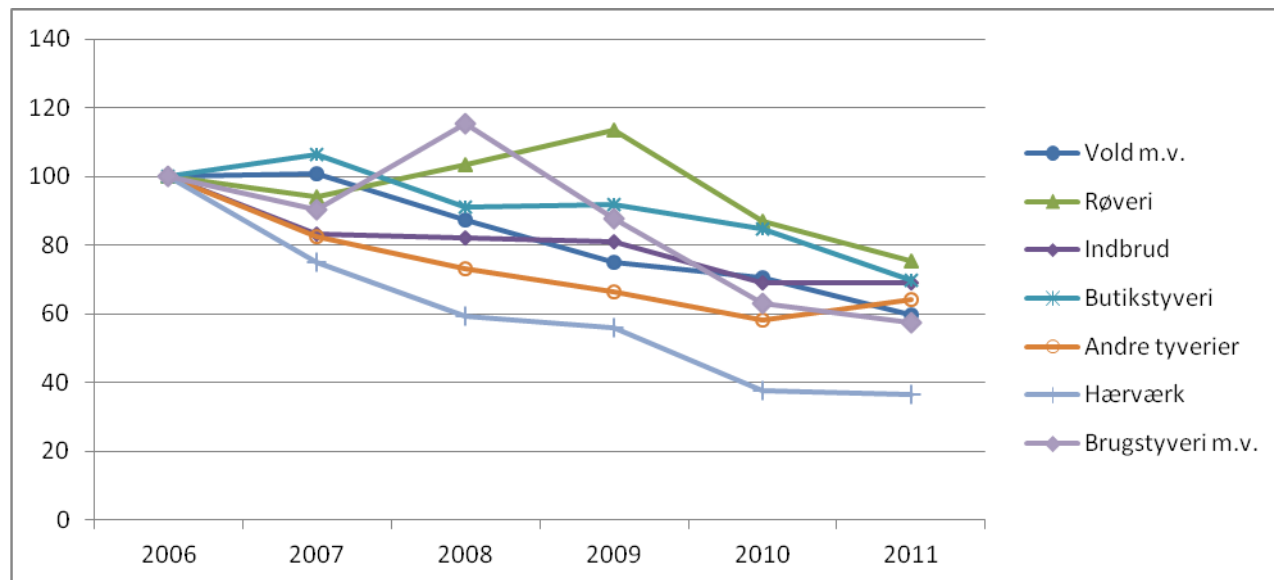
Udviklingen i de enkelte kriminalitetsformer

At tidspunktet for det begyndende fald i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet hænger sammen med tidspunktet for politireformens gennemførelse (pr. 1. januar 2007), kan give et indtryk af, at der er en forbindelse mellem disse hændelser. Der er da næppe heller tvivl om, at i hvert fald noget af det fald, der ses i de første år efter politireformens gennemførelse, kan forklares med, at politiet på det tidspunkt havde en forholdsvis lav sigtelsesprocent, jf. næste afsnit.

For at kunne vurdere, hvorvidt faldet i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet kan tænkes primært at være relateret til politireformen, er det undersøgt, om faldet mest gør sig gældende for de mindre alvorlige former for kriminalitet, eller om det berører alle former. Såfremt førstnævnte er tilfældet, forekommer det i højere grad sandsynligt, at politireformen har haft en væsentlig indfly-

delse på faldet, idet det må antages, at politiet – også selv om der er ressourceproblemer – fortsat vil søge at opklare de alvorligere lovovertrædelser.

Figur 4. Kriminalitetens art, 2006-2011. Indeks 2006= 100.²

Umiddelbart tyder udviklingskurverne for de forskellige former for kriminalitet ikke på, at det først og fremmest er den mindre alvorlige kriminalitet, der er mindsket siden 2006, jf. figur 3. Røveri er ganske vist den forbrydelse, der er mindsket mindst, men umiddelbart derefter følger butikstyveri. Desuden ses, at mistanker/sigtelser for vold er mindsket mere end mistanker/sigtelser for butikstyveri, indbrud og andre tyverier. Endelig viser figuren også, at det ikke i særlig grad er umiddelbart efter politireformen, at antallet af mistanker/sigtelser for de forskellige former for forbrydelser er mindsket.

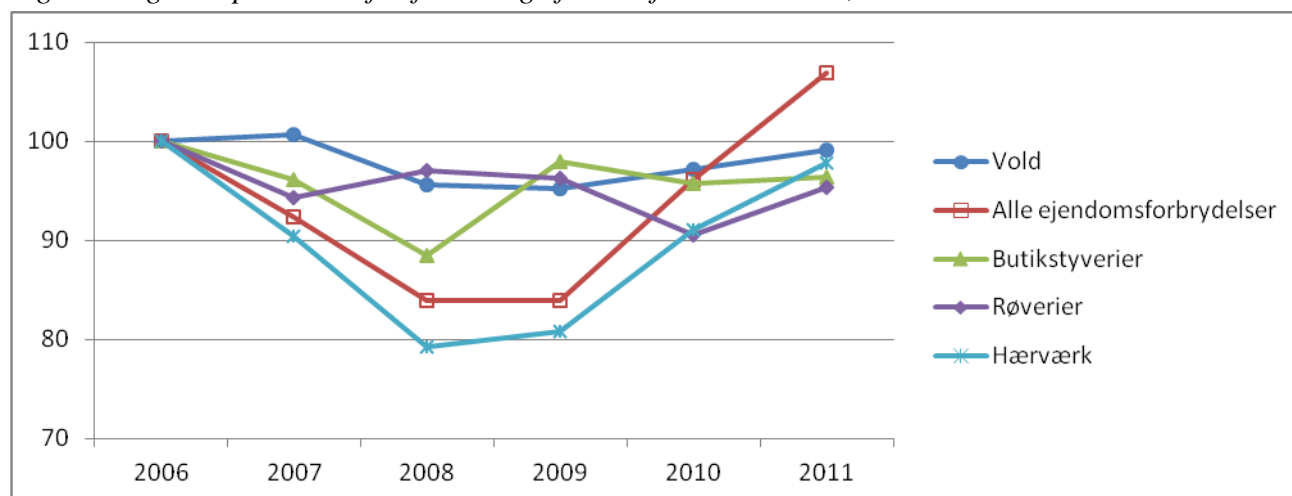
Ændringer i sigtelsesprocenten

En yderligere måde at anskueliggøre politireformens mulige indflydelse på den beskrevne udvikling er et se på ændringer i sigtelsesprocenten i den undersøgte periode. Hvis sigtelsesprocenten er mindsket i samme grad som antallet af mistanker/sigtelser mod børn og unge, indikerer det, at politireformen er af primær betydning for faldet i den registrerede kriminalitet i denne aldersgruppe.

Sigtelsesprocenten angår den del af de anmeldte lovovertrædelser i et givet år, for hvilke der inden udgangen af januar året derpå er rejst en sigtelse, herunder også mistanker mod børn. Sigtelesprocenten kan af åbenlyse grunde kun beregnes samlet for alle aldersklasser.

² I figuren indgår ikke nogle mindre kriminalitetskategorier som f.eks. bedrageri. De ekskluderede kategorier udgør knap 10 pct. af samtlige lovovertrædelser.

Figur 5. Sigtelsesprocenten for forskellige former for kriminalitet, 2006-2011. Indeks 2006= 100.

Figur 5 viser indeksskurver for udviklingen i sigtelsesprocenten for de typer af lovovertrædelser, der hyppigst forekommer blandt børn og unge. Det ses, at sigtelsesprocenten for såvel voldsforbrydelser som røveri kun har forandret sig lidt siden 2006 og i 2011 var nogenlunde på niveau med den for 2006. Sigtelsesprocenten for alle former for ejendomsforbrydelser er derimod mindsket med ca. 15 pct. frem til 2008/09, hvorefter den er vokset betydeligt, så at den i 2011 var 7 pct. højere end i 2006. Samme udviklingskurve ses for hærværk. Sigtelsesprocenten for butikstyveri er efter et fald i 2007 og 2008 på nogenlunde samme niveau som i 2006 de følgende år.

Sammenholdt med figur 4 giver figur 5 et indtryk af, at en vis del af faldet i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet kan bero på den mindskede sigtelsesprocent i forlængelse af politireformen fra 2007. Men sammenligningen giver også indtryk af, at ikke hele faldet i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet kan forklares med mindskningen i sigtelsesprocenten. For det første er sidstnævnte mindre end faldet i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet. For det andet fortsætter faldet i den registrerede børne- og ungdomskriminaliteten med uformindsket styrke, efter faldet i sigtelsesprocenten er stagneret og efter, sigtelsesprocenten igen er steget. Mens antallet af mistanker/sigtelser mod børn og unge er faldet med 7 pct. fra 2010, er det samlede antal sigtelser for straffelovsovertrædelser i samme periode således steget med 8 pct.

BILAG

Antallet af mistanker/sigelser for straffelovsovertrædelser fordelt efter alder, 2001-2011.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
10 år	178	142	234	184	219	215	165	112	68	100	77
11 år	391	356	355	427	375	422	308	286	207	170	131
12 år	722	706	813	905	893	856	884	625	517	404	364
13 år	1833	1415	1828	2274	2071	2232	2001	1567	1450	1083	914
14 år	2607	2989	2921	3536	3761	4095	3628	3010	2733	2344	1907
15 år	3792	3745	4135	4741	4791	4988	4768	4382	4097	3399	3014
16 år	4292	4488	4599	5381	5140	5736	5234	4685	4703	4040	3759
17 år	4744	4987	5306	4870	5197	5390	4822	5243	4633	4394	4586
	18.559	18.828	20.191	22.318	22.447	23.934	21.810	19.910	18.408	15.934	14.752